

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 156/09-71

Ústavný súd Slovenskej republiky na verejnom zasadnutí 19. augusta 2009 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcov Jána Lubyho a Ladislava Orosza v konaní o sťažnosti F. P., F., zastúpeného advokátkou JUDr. T. V., K., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Košiciach v konkurznom konaní vedenom pod sp. zn. 5 K 162/2002 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo F. P. na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 5 K 162/2002 p o r u š e n é b o l o .

2. Krajskému súdu v Košiciach p r i k a z u j e , aby v konaní vedenom pod sp. zn. 5 K 162/2002 konal bez zbytočných priet'ahov.

3. F. P. p r i z n á v a finančné zadost'učinenie v sume 1 600 € [slovom tisícšesťsto eur (48 201,60 Sk)], ktoré mu j e Krajský súd v Košiciach p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Kancelárii Ústavného súdu Slovenskej republiky u k l a d á uhradiť trovy konania F. P. v sume 245,70 € [slovom dvestoštyridsaťpäť eur a sedemdesiat centov (7 401,96 Sk)] na účet jeho právnej zástupkyne JUDr. T. V., K., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

5. Krajský súd v Košiciach j e p o v i n n ý uhradiť štátu trovy konania v sume 245,70 € [slovom dvestoštyridsaťpäť eur a sedemdesiat centov (7 401,96 Sk)] na účet Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 7000060515/8180 vedený v štátnej pokladnici do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením sp. zn. IV. ÚS 156/09 z 28. mája 2009 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť F. P. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 K 162/2002 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Sťažovateľ poukázal na nečinnosť krajského súdu v napadnutom konaní zdôrazňujúc najmä neefektívne a nedostatočné využitie jeho zákonných oprávnení vo vzťahu k správcovi konkurznej podstaty, čím s poukazom na neúmerne dlhý priebeh napadnutého konania došlo

podľa jeho názoru k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Krajský súd podaním sp. zn. 1 Spr V/235/2009 doručeným ústavnému súdu 25. marca 2009 predložil k sťažnosti vyjadrenie, v ktorom okrem iného uviedol:

„Podaním, ktoré bolo doručené konkurznému súdu 28. 4. 2008 si uplatnil veriteľ F. P. pohľadávku proti podstate vo výške 342.642,- Sk na základe rozsudku Krajského súdu v Prešove v nadväznosti na rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 28 C 396/05. Správca konkurznej podstaty podaním z 3. 7. 2008 uznal pohľadávku veriteľa ako pohľadávku proti podstate. Okrem pohľadávky proti podstate si veriteľ F. P. prihlásil do prieskumného pojednávania konaného dňa 21. 5. 2003 pohľadávku vo výške 1 538 310,- Sk, ktorá bola správcom konkurznej podstaty v celom rozsahu popretá, o pravosti uvedenej pohľadávky rozhodol Krajský súd v Košiciach rozsudkom sp. zn. 4 Cbi 30/2003 z 27. 9. 2005 tak, že určil, že uvedená pohľadávka je oprávnená so zaradením do 1. triedy.

Dňa 6. 6. 2008 JUDr. J. J. oznámil súdu na základe opatrenia súdu z 12. 5. 2008, že dôvodom nepodania konečnej správy je skutočnosť, že bývalý správca JUDr. P. mu neodovzdal účtovné doklady. Uznesením z 10. 6. 2008 uložil konkurzný súd JUDr. P. poriadkovú pokutu vo výške 2 000,- Sk. JUDr. P. účtovné doklady novému správcovi, napriek uloženej pokute neodovzdal.

Dňa 18. 8. 2008 uskutočnil konkurzný súd výsluch JUDr. P. a uložil mu, aby v lehote 15 dní odovzdal všetky doklady JUDr. J. JUDr. P. povinnosť uložení súdom nesplnil. Dňa 3. 10. 2008 súd vyzval JUDr. J., aby špecifikoval doklady, ktoré mu neboli JUDr. P. odovzdané.

Dňa 8. 10. 2008 bol na konkurznom súde spísaný záznam s JUDr. J., ktorý uviedol, že mu neboli odovzdané účtovné doklady za obdobie rokov 2002 až 2004, t. j. za obdobie, keď funkciu správcu vykonával JUDr. P.

Opätovne boli na Krajský súd v Košiciach predvolaní JUDr. P. a JUDr. J., a to dňa 16. 10. 2008 a bolo uložené JUDr. P. predložil účtovné doklady do 15 dní. Keďže JUDr. P. ani po tomto termíne účtovné doklady neodovzdal novému správcovi, konkurzný súd dňa 31. 10. 2008 podal podnet na Okresné riaditeľstvo PZ, Úrad justičnej a kriminálnej polície

Košice pre podozrenie zo spáchania trestného činu marenia konkurzného konania bývalým správcom konkurznej podstaty.

Dňa 1. 12. 2008 oznámil JUDr. P. súdu, že 28. 10. 2008 a 25. 11. 2008 odovzdal všetky účtovné doklady JUDr. J. Na výzvu súdu JUDr. J. reagoval a dňa 15. 12. 2008 oznámil, že po podrobnom preskúmaní dokladov zistil, že nesedia stavy príjmov a výdavkov za obdobie, kedy vykonával funkciu správcu konkurznej podstaty JUDr. P. a pre tieto nedostatky nemôže predložiť súdu konečnú správu.

Vzhľadom na vzniknutú situáciu uznesením zo 17. 2. 2009 bola opätovne uložená JUDr. P. poriadková pokuta, a to vo výške 829,85 €.

Správca konkurznej podstaty podaním zo dňa 12. 5. 2008 oznámil konkurznému súdu, že z finančných prostriedkov, ktoré boli získané z predaja majetku úpadcu (ktorý bol založený) nebude možné uspokojiť ani len oddelených veriteľov (§ 28 ZKV).

Z vyjadrenia správcu konkurznej podstaty, že v prípade, keď mu budú odovzdané všetky účtovné doklady, je pripravený predložiť súdu konečnú správu, je možné usudzovať, že už neexistuje ďalší majetok, ktorý by bolo možné v konkurznom konaní speňažiť.

Považujeme za potrebné zdôrazniť, že v konkurznom konaní platí zásada pomerného uspokojenia všetkých veriteľov, a preto veriteľov možno uspokojiť až po schválení konečnej správy a po vydaní rozvrhového uznesenia. Pokiaľ ide o pohľadávku proti podstate, túto možno uspokojiť kedykoľvek (osobou, ktorá môže vykonať uspokojenie je len správca a nie súd, lebo na správcu prechádza oprávnenie nakladať s majetkom podstaty), aj pre pohľadávky proti podstate platí poradie ustanovené zákonom a súd nemá možnosť nariadiť správcovi, kedy má realizovať vyplatenie pohľadávok proti podstate, preto je mylný názor prezentovaný sťažovateľom, že by mal Krajský súd v Košiciach vydať uznesenie, podľa ktorého by správca konkurznej podstaty bol povinný vykonať rozsudky na pohľadávky ním prihlásené. Takýto postup konkurzného súdu by bol v rozpore so zákonom.“

Správca konkurznej podstaty na základe žiadosti ústavného súdu v informácii z 1. apríla 2009 okrem iného uviedol, že „K uspokojeniu veriteľov dochádza až po nadobudnutí právoplatnosti rozvrhového uznesenia, ktoré vychádza zo schválenej konečnej správy.

To znamená, že v tomto štádiu konkurzu, kedy ešte nebola podaná konečná správa je možné uspokojovať len pohľadávky proti podstate, avšak aj tieto pohľadávky sa uspokojujú podľa poradia určeného zákonom.

Keďže v súčasnosti sa ukončuje vypracovanie konečnej správy, rozhodol som, že by nebolo účelné vyplácať pohľadávky skôr, ako nadobudne právoplatnosť rozvrhové uznesenie.“

Sťažovateľ v doplnení sťažnosti doručenom ústavnému súdu 20. mája 2009 okrem iného poukázal na to, že „V podaní zo dňa 11. 2. 2008 som ústavnému súdu uviedol, že 11 rokov trvalo konanie na Okresnom súde v Prešove v konaní sp. zn. 14 C 236/94, pokiaľ došlo k vydaniu právoplatného a vykonateľného rozsudku, ktorým mi bola priznaná náhrada mzdy vo výške Sk 1 538 310,- a ďalšia náhrada mzdy mi bola priznaná právoplatným a vykonateľným rozsudkom Okresného súdu v Prešove sp. zn. 28 C 396/2005 z 27. 6. 2007 vo výške Sk 354 643,-. Napriek tomu do dnešného dňa som tieto pohľadávky nevy mohol. Návrh na exekučné konanie, aby som dosiahol vymoženie súdom priznanej náhrady mzdy, som už nemohol podať, pretože bol vyhlásený konkurz na majetok dlžníka K., s. r. o., P.

Na Krajskom súde v Košiciach sa vedie pod sp. zn. 5 K 162/2002 konkurzné konanie na základe návrhu dlžníka z 2. 10. 2002 K., s. r. o., P. Dňa 16. 12. 2002 bol vyhlásený konkurz na majetok dlžníka a za správcu konkurznej podstaty bol ustanovený JUDr. P. Na schôdzi dňa 28. 4. 2004 došlo k zbaveniu funkcie doterajšieho správcu a do funkcie nového správcu konkurznej podstaty bol ustanovený JUDr. J.

Ja, ako veriteľ som prihlásil do prieskumného pojednávania konaného dňa 21. 5. 2003 pohľadávku vo výške Sk 1 538 310,-, ktorá bola však správcom konkurznej podstaty popretá a o pravosti tejto pohľadávky rozhodol Krajský súd v Košiciach rozsudkom 4 Cb 30/2003 z 27. 9. 2005 tak, že určil, že pohľadávka je oprávnená so zaradením do I. triedy. Podaním zo dňa 28. 4. 2008 som si uplatil pohľadávku proti podstate vo výške Sk 342 642,-, ktorá bola správcom konkurznej podstaty podaním z 3. 7. 2008 uznaná ako pohľadávka veriteľa proti podstate. Na zdĺhavý postup konkurzného konania, na prieťahy v tomto konaní som sa sťažoval a v odpovedi na moju sťažnosť z 23. 8. 2007 mi predseda krajského súdu dňa 28. 12. 2007 odpovedal, že predmetné

konkurzné konanie je v záverečnej fáze konania a správca konkurznej podstaty pripravuje konečnú správu. Do dnešného dňa zrejme konečná správa nebola správcom konkurznej podstaty vypracovaná, čím nemohlo byť vydané ani rozvrhové uznesenie, aj keď od vyhlásenia konkurzu na majetok dlžníka uplynulo takmer 7 rokov...

Som toho názoru, že konkurzné konanie sp. zn. 5 K 162/2002 na Krajskom súde v Košiciach je v rozpore s účelom ústavou zaručeného práva na konanie bez zbytočných prietáhov, nakoľko ani po uplynutí neúmerne dlhej doby, súd vo veci právoplatne nerozhodol a neodstránil moju právnu neistotu. Skutočnosť, že v predmetnom konkurznom konaní dochádza k prietahom, vyvoláva u mňa psychický stav neistoty a očakávania, mám pocit i krivdy už dlhšiu dobu a ťažko sa s tým pocitom krivdy vyrovnávam, najmä tým, že sa zasiahlo do môjho práva na mzdu ako súčasti pracovno právnych nárokov voči zamestnávateľovi. Negatívne sa odráža tento pocit právnej neistoty i pocit nespravodlivosti na mojom zdravotnom stave.

Na prietahy v konkurznom konaní som sa sťažoval písomne predsedovi Krajského súdu v Košiciach dňa 23. 8. 2007, 23. 10. 2008, 11. 2. 2009, osobne dňa 6. 6. 2008, 4. 7. 2008, 3. 10. 2008, kedy bol so mnou príslušným sudcom spísaný úradný záznam. Sťažnosti neboli uznané ako dôvodné napriek tomu, že v konkurznom konaní odvolaný správca konkurznej podstaty JUDr. P. nerešpektoval výzvu súdu z 7. 6. 2005 na odovzdanie účtovných dokladov a tieto neodovzdal do dňa podania tejto ústavnej sťažnosti t. j. do 11. 2. 2009, takže počas tejto doby novo ustanovený správca konkurznej podstaty nemohol konať tak, ako mu to ukladá zák. č. 328/91 Zb. “.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ žiada, aby ústavný súd vyslovil, že v konaní vedenom krajským súdom pod sp. zn. 5 K 162/2002 jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy porušené bolo, a ďalej žiada, aby ústavný súd prikázal krajskému súdu konať v jeho právnej veci bez zbytočných prietáhov.

Okrem vyslovenia porušenia označeného práva v napadnutom konaní sťažovateľ žiada, aby mu ústavný súd priznal finančné zadosťučinenie v sume 497 909 € (15 000 000 Sk), ako aj náhradu trov právneho zastúpenia.

Pretože s upustením od verejného pojednávania v predmetnej veci súhlasil len jeden z účastníkov konania (krajský súd) a sťažovateľ podaním doručeným ústavnému súdu 16. júla 2009 na jeho konaní trval, ústavný súd ho nariadil bez ohľadu na to, či so zreteľom na okolnosti danej veci, predmet konania a stanoviská účastníkov k nemu možno „očakávať ďalšie objasnenie veci“.

Ústne pojednávanie nariadené v tejto veci na 19. august 2009 sa konalo len za účasti sťažovateľa a jeho právnej zástupkyne. Krajský súd, ktorému bolo predvolanie na verejné pojednávanie doručené 29. júla 2009, sa na pojednávanie neustanovil a svoju neúčast' neospravedlnil.

Právna zástupkyňa sťažovateľa, resp. sťažovateľ na pojednávaní neuviedli žiadne nové relevantné skutočnosti, ktoré by ústavnému súdu už neboli známe z obsahu spisového materiálu v označenej veci, zo sťažnosti, z príloh k nej pripojených a z vyjadrení a oznámení účastníkov konania.

II.

Priebeh napadnutého konania, ktoré začalo 16. decembra 2002, keď krajský súd uznesením sp. zn. 5 K 162/2002 vyhlásil konkurz na majetok obchodnej spoločnosti K., s. r. o., P. (ďalej len „úpadca“), až do 19. decembra 2007 je podrobne opísaný v písomnom stanovisku krajského súdu z 21. decembra 2007 o stave a priebehu napadnutého konania adresovanom verejnému ochrancovi práv, v ktorom je uvedená nasledujúca chronológia procesných úkonov:

„10. 4. 2003 - referát samosudkyne - nariadenie prieskumného pojednávania a schôdze veriteľov na deň 21. 5. 2003 o 9.30 hod...“

6. 5. 2003 - referát samosudkyne - výzva správcovi konkurznej podstaty, aby sa vyjadril či majetok bol zapísaný do konkurznej podstaty úpadcu...“

12. 5. 2003 - zoznam prihlášok pohľadávok konkurzných veriteľov odovzdaných správcovi konkurznej podstaty dňa 12. 5. 2003“

20. 5. 2003 - podanie správcu konkurznej podstaty - plán speňaženia, súpis konkurznej podstaty, doplnenie súpisu konkurznej podstaty
21. 5. 2003 - Zápisnica o schôdzi konkurzných veriteľov
21. 5. 2003 - Zápisnica o prieskumnom pojednávaní
21. 5. 2003 - referát samosudkyne - sťažnosť F. P. zaslaná správcovi na vyjadrenie
23. 6. 2003 - vyjadrenie správcu konkurznej podstaty k sťažnosti F. P.
4. 7. 2003 - referát samosudkyne - výzva adresovaná Ž. v P. (§ 19 ods. 2 ZKV)
11. 7. 2003 - podanie predsedu Krajského súdu v Košiciach - postúpenie sťažnosti F. P. na ďalší procesný postup do spisu 5 K 162/2002 podľa § 12 ZKV
14. 8. 2003 - Opatrenie - v dôsledku úmrtia sudkyne JUDr. J. T. sa prerozdeľujú spisy
28. 7. 2004 - 1. kolo speňažovania majetku úpadcu, znalecký posudok č. 151/2002...
9. 9. 2004 - referát samosudkyne - zvolanie schôdze konkurzných veriteľov na deň 28. 9. 2004...
27. 9. 2004 - správa správcu konkurznej podstaty JUDr. P. o stave a doterajšom priebehu konkurzného konania
28. 9. 2004 - Zápisnica o schôdzi konkurzných veriteľov
28. 9. 2004 - Uznesenie - ustanovuje JUDr. J. do funkcie nového správcu konkurznej podstaty
18. 10. 2004 - odvolanie JUDr. P. voči uzneseniu o ustanovení nového správcu...
21. 10. 2004 - Žiadosť JUDr. J. o poskytnutie súčinnosti
5. 11. 2004 - predloženie spisu Najvyššiemu súdu SR
18. 1. 2005 - Zápisnica o výsledkoch oboznámenia sa s ponukami - opakované kolo
21. 1. 2005 - Uznesenie NS SR - odmieta odvolanie JUDr. P.
1. 2. 2005 - Zápisnica o výsledkoch oboznámenia sa s ponukami - 2. kolo...
14. 2. 2005 - Upovedomenie a výzva veriteľom, ktorých pohľadávky boli na prieskumnom pojednávaní popreté správcom konkurznej podstaty
18. 2. 2005 - Zápisnica o výsledkoch oboznámenia sa s ponukami - 3. kolo...
28. 2. 2005 - referát samosudkyne - zaslanie oznámenia od ... zdravotnej poisťovne... správcovi konkurznej podstaty JUDr. J.
7. 3. 2005 - Zápisnica o výsledkoch oboznámenia sa s ponukami - 4. kolo

20. 5. 2005 - Žiadosť správcu JUDr. J. o poskytnutie súčinnosti pri zabezpečení Dokladov...

31. 5. 2005 - opätovná žiadosť správcu JUDr. J. o poskytnutie súčinnosti

31. 5. 2005 - žiadosť správcu JUDr. J. o vydanie opatrenia na predaj majetku úpadcu

2. 6. 2005 - Opatrenie - súhlas s predajom majetku úpadcu mimo dražby pre R., s. r. o., P.

7. 6. 2005 - Uznesenie Krajského súdu v Košiciach - uloženie povinnosti JUDr. P. predložiť všetky doklady úpadcu správcovi JUDr. J. ...

24. 6. 2005 - Opatrenie - súhlas s vydaním výťažku oddelenému veriteľovi S., s. r. o., P.

1. 7. 2005 - podanie JUDr. P. - protokol o odovzdaní a prevzatí agendy úpadcu

21. 9. 2005 - Zápisnica o výsledkoch oboznámenia sa s ponukami - 5. kolo...

13. 2. 2006 - výzva správcovi konkurznej podstaty - aký postup navrhuje, keďže Daňový úrad P. neudelil súhlas s predajom majetku úpadcu

7. 4. 2006 - Zápisnica o výsledkoch oboznámenia sa s ponukami - 6. kolo

12. 6. 2006 - referát samosudkyne - výzva správcovi JUDr. J. či veriteľský výbor a oddelený veriteľ dal súhlas na predaj majetku úpadcu...

10. 8. 2006 - referát samosudkyne - prípis správcovi, aby sa vyjadril, či veriteľský výbor a oddelený veriteľ dal súhlas na predaj majetku úpadcu...

26. 10. 2006 - Opatrenie - uloženie správcovi JUDr. J., aby predložil súdu v lehote 15 dní oznámenie záložného veriteľa k predaju...

23. 11. 2006 - Uznesenie - zvoláva schôdzu konkurzných veriteľov na deň 12. 12. 2006

23. 11. 2006 - referát samosudkyne - prípis správcovi JUDr. J., aby predložil súdu vyjadrenie záložného veriteľa a taktiež aby pripravil na schôdzu veriteľov písomný návrh na ďalší postup pri speňažovaní majetku úpadcu...

12. 12. 2006 - Zápisnica o schôdzi konkurzných veriteľov...

20. 3. 2007 - Zápisnica o výsledkoch oboznámenia sa s ponukami - 7. kolo...

28. 3. 2007 - referát samosudkyne vyššiemu súdnemu úradníkovi na prípravu konceptu opatrenia na predaj majetku úpadcu...

3. 7. 2007 - Zápisnica o výsledkoch oboznámenia sa s ponukami - IV. kolo...
27. 8. 2007 - Zápisnica o výsledkoch oboznámenia sa s ponukami - V. kolo...
30. 10. 2007 - Zápisnica o výsledkoch oboznámenia sa s ponukami – VII. kolo
30. 10. 2007 - referát samosudkyne - prípis bývalému správcovi JUDr. P., aby si vyúčtoval svoju odmenu a výdavky za dobu pôsobenia vo funkcii správcu konkurznej podstaty...
29. 11. 2007 - podanie bývalého správcu JUDr. P. - oznámenie, že doklady predloží súdu v lehote 7 dní...
18. 12. 2007 - Úradný záznam - prejednanie sťažnosti a podanie vyjadrenia k sťažnosti správcom JUDr. J.
18. 12. 2007 - referát samosudkyne vyššiemu súdnemu úradníkovi na prípravu konceptu opatrenia na predaj majetku úpadcu
18. 12. 2007 - Opatrenie - súhlas s predajom pohľadávok úpadcu pre J. K., P. “

Ústavný súd z predloženého súdneho spisu zistil, že ďalší priebeh napadnutého konania bol takýto:

- spis bol s účinnosťou od 4. januára 2008 pridelený novej zákonnej sudkyňi JUDr. D. B.,
- odpoveď krajského súdu z 15. januára 2008 na sťažnosť veriteľa C., a. s.,
- v prílohe podania doručeného krajskému súdu 28. apríla 2008 sťažovateľ predložil fotokópiu rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2 Co 156/2007, ktorým bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Prešov č. k. 28 C 396/2005-66 z 27. júna 2007 vo veci priznanej náhrady mzdy v sume 354 643 Sk,
- výzva krajského súdu z 30. apríla 2008 správcovi konkurznej podstaty JUDr. J. (ďalej iba „súčasný SKP“), aby sa vyjadril k pohľadávke sťažovateľa (vyjadrenie SKP bolo krajskému súdu doručené 12. mája 2008),
- krajský súd opatrením z 12. mája 2008 pod hrozbou uloženia poriadkovej pokuty vyzval súčasného SKP na predloženie správy o postupe pri speňažovaní majetku,
- súčasný SKP podaním doručeným 6. júna 2008 predložil krajskému súdu požadovanú správu,

- krajský súd uznesením z 10. júna 2008 uložil JUDr. P. (ďalej len „pôvodný SKP“) poriadkovú pokutu 2 000 Sk z dôvodu neodovzdania dokumentácie úpadcu súčasnému SKP,

- súčasný SKP v liste doručenom krajskému súdu 3. júla 2008 uznal pohľadávku sťažovateľa ako oprávnenú pohľadávku proti podstate,

- zo zápisnice spísanej na krajskom súde 18. augusta 2008 vyplýva, že krajský súd uložil pôvodnému SKP, aby v lehote 15 dní zápisnične odovzdal dokumentáciu novému SKP,

- súčasný SKP vo vyjadrení doručenom krajskému súdu 10. septembra 2008 oznámil, že akceptuje prihlášku pohľadávky Ž. P. a jej uspokojenie bude riešené v rámci rozvrhu,

- okresný súd 3. októbra 2008 vyzval súčasného SKP, aby v lehote 7 dní špecifikoval doklady, ktoré mu neboli odovzdané pôvodným SKP,

- z úradného záznamu spísaného na krajskom súde 8. októbra 2008 vyplýva, že pôvodný SKP dosiaľ súčasnému SKP neodovzdal chýbajúce doklady,

- 13. októbra 2008 bola krajskému súdu doručená od súčasného SKP „špecifikácia neodovzdaných dokladov úpadcu 5 K 162/2002“,

- z úradného záznamu spísaného na krajskom súde 16. októbra 2008 vyplýva, že krajský súd uložil pôvodnému SKP predložiť súčasnému SKP všetky účtovné doklady úpadcu pod hrozbou uloženia poriadkovej pokuty,

- 3. novembra 2008 bol Okresnému riaditeľstvu Policajného zboru v Košiciach doručený z krajského súdu „*Podnet na trestné oznámenie*“ pre „*podozrenie z trestného činu marenia konkurzného alebo vyrovnávacieho konania v zmysle § 242 Trestného zákona*“,

- pôvodný SKP podaním doručený krajskému súdu 1. decembra 2008 oznámil, že všetky požadované doklady boli súčasnému SKP odovzdané 25. novembra 2008,

- krajský súd prípisom z 2. decembra 2008 vyzval súčasného SKP, aby v lehote 10 dní doručil krajskému súdu konečnú správu,

- 15. decembra 2008 bolo krajskému súdu doručené oznámenie súčasného SKP, v ktorom uviedol, že po preskúmaní doručených podkladov zistil nedostatky, v dôsledku čoho nie je možné vypracovať a predložiť konečnú správu v určenej lehote,

- krajský súd uznesením zo 17. februára 2009 uložil pôvodnému SKP opakovane poriadkovú pokutu v sume 829,85 €,

- 5. marca 2009 bolo krajskému súdu doručené oznámenie súčasného SKP, v ktorom uviedol, že pôvodný SKP mu prisľúbil „*doriešiť nesúlad*“ v predložených podkladoch do 15. marca 2009 a za splnenia tejto podmienky bude možné doručiť vypracovanú konečnú správu najneskôr do 30. apríla 2009,

- 19. marca 2009 bolo krajskému súdu doručené odvolanie pôvodného SKP proti uzneseniu zo 17. februára 2009, ktorým mu bola uložená poriadková pokuta.

III.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo inom štátnom orgáne sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstráni. K odstráneniu stavu právnej neistoty dochádza spravidla až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu. Priznanie práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zakladá povinnosť súdu aj sudcu na organizovanie práce tak, aby sa toto právo objektívne realizovalo (II. ÚS 21/01, I. ÚS 251/05).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník konania obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom krajského súdu v konkurznom konaní vedenom pod sp. zn. 5 K 162/2002, ktorého je sťažovateľ účastníkom ako veriteľ pohľadávky, došlo k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo, alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitnosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02, I. ÚS 79/05). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

1. Podľa názoru ústavného súdu konkurzné konanie vzhľadom na jeho predmet, špecifickú skutkovú a právnu povahu možno zásadne vždy hodnotiť ako právne i fakticky zložitú vec (napr. III. ÚS 92/03, II. ÚS 85/04) a z obsahu súvisiaceho spisu krajského súdu vyplýva, že preskúmané konanie nebolo v tomto smere výnimkou. V okolnostiach daného

prípade bolo potrebné zohľadniť aj to, že zákon č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze a vyrovnaní“) na dosiahnutie svojho cieľa, t. j. pomerného uspokojenia veriteľov z dlžníkovho majetku, ktorý je v úpadku, upravoval mnohé vzťahy do značnej miery odlišne od všeobecnej úpravy obsiahnutej v Občianskom súdnom poriadku (ďalej len „OSP“)

Konanie vedené krajským súdom pod sp. zn. 5 K 162/2002 ústavný súd posudzoval v intenciách právnej úpravy obsiahnutej v zákone o konkurze a vyrovnaní, pretože podľa prechodného ustanovenia § 206 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorého čl. I nadobudol účinnosť 1. januára 2006, konkurzy a vyrovnania vyhlásené alebo povolené pred účinnosťou tohto zákona, ako aj právne vzťahy s nimi súvisiace sa spravujú podľa doterajších právnych predpisov.

2. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľa ako účastníka konania, ústavný súd nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by mala byť zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným priesťahom. Sťažovateľ sa opakovaným sťažnosťami domáhal informácií o stave konkurzného konania a žiadal o urýchlenie jeho priebehu.

3. Napokon ústavný súd skúmal, či v napadnutom konaní krajský súd svojou nečinnosťou alebo neefektívnou činnosťou spôsobil zbytočné priesťahy, a tým porušil označené základné právo sťažovateľa.

Podľa právneho názoru ústavného súdu ústava nevyníma z povinnosti všeobecných súdov konať bez zbytočných priesťahov žiadne konanie, v ktorom sa poskytuje súdna ochrana právam fyzických osôb alebo právnických osôb (I. ÚS 70/98, III. ÚS 199/02).

Správca konkurznej podstaty nie je v konkurznom konaní v pozícii účastníka konania, ale je len osobou na konaní zúčastnenou (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7 Obo 109/2001), pričom pri výkone svojej funkcie je povinný postupovať s odbornou starostlivosťou a zodpovedá za škodu vzniknutú porušením

povinností, ktoré mu ukladá zákon alebo mu ich uloží súd (§ 8 ods. 2 zákona o konkurze a vyrovnaní).

Miera a povaha zodpovednosti všeobecného (konkurzného) súdu za postup správcu konkurznej podstaty v konkurznom konaní je daná rozsahom jeho oprávnení, ktoré mu zákon vo vzťahu k tomuto subjektu konkurzného konania priznáva (najmä § 12 a § 8 ods. 4 a 5 zákona o konkurze a vyrovnaní).

S ohľadom na uvedené možno v súlade s ustálenou judikatúrou ústavného súdu hovoriť o priet'ahoch v konkurznom konaní vtedy, ak súd vôbec nevyužije vo vzťahu k správcovi konkurznej podstaty tie prostriedky, účelom ktorých je zabezpečenie účinnej a rýchlej ochrany práv účastníkov konkurzného konania, prípadne ak k ich použitiu siahne až vtedy, keď je ich účinok na dosiahnutie tohto účelu minimalizovaný alebo vylúčený (mutatis mutandis I. ÚS 57/97, III. ÚS 199/02).

Úlohou ústavného súdu nie je však stanovovať namiesto konkurzného súdu optimálny postup v danej veci, ale posúdiť, či ním prijaté opatrenia a zvolený postup sú vzhľadom na okolnosti prípadu akceptovateľné z pohľadu ústavou garantovaného práva na konanie bez zbytočných priet'ahov.

Pokiaľ ide o skúmaný postup krajského (konkurzného) súdu, ústavný súd po preskúmaní príčinnej súvislosti, efektívnosti a pružnosti konania krajského súdu na jednej strane a záujmu na naplnení základného práva účastníkov konkurzného konania (teda aj sťažovateľa) na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov na strane druhej dospel k záveru, že krajský súd vo vzťahu k správcovi konkurznej podstaty nepostupoval efektívne ani dostatočne razantne.

Ústavný súd pri hodnotení činnosti krajského súdu zobral síce do úvahy skutočnosti, že pre konanie, ktoré nasleduje po vyhlásení konkurzu (§ 13 zákon o konkurze a vyrovnaní), je typické speňaženie konkurznej podstaty, čo bolo v okolnostiach danej veci pomerne zložité a časovo náročné, rovnako bral do úvahy aj veľký počet veriteľov a ich oprávnených

nárokov, no na druhej strane podľa zistenia ústavného súdu pôvodný správca konkurznej podstaty po odvolaní z funkcie uznesením krajského súdu z 28. septembra 2004 (týmto uznesením bol súčasne vymenovaný nový správca konkurznej podstaty) ani dosiaľ riadne neodovzdal kompletnú agendu novému správcovi konkurznej podstaty, čo v konečnom dôsledku neumožňuje vypracovať konečnú správu, ktorá podmieňuje skončenie napadnutého konania. Krajský súd napriek uvedenému poriadkovú pokutu pôvodnému správcovi konkurznej podstaty uložil až uznesením z 10. júna 2008, teda takmer po 4 rokoch, a opakovanú poriadkovú pokutu uznesením zo 17. februára 2009, teda po ďalších takmer 6 mesiacoch. Takýto nedostatočne dôrazný postup krajského súdu podľa názoru ústavného súdu spôsobil významné spomalenie priebehu napadnutého konania.

Podľa § 12 zákona o konkurze a vyrovnaní je konkurzný súd oprávnený vyžiadať si od správcu konkurznej podstaty správu a vysvetlenie, nahliadať do jeho účtov a vykonávať potrebné zisťovania. Správcovi môže uložiť, aby si vyžiadal na určité otázky názor veriteľského výboru alebo správcovi môže dať pokyny sám.

Z analýzy procesných úkonov doterajšieho priebehu napadnutého konania ústavný súd zistil, že krajský súd si vyžiadal od správcu konkurznej podstaty predloženie správy o postupe pri speňažovaní majetku iba jedenkrát, a to opatrením z 12. mája 2008 (po viac ako 5 rokoch od začatia konkurzného konania), čo nesvedčí o dostatočnom využití procesných prostriedkov dohľadu zverených mu ustanovením § 12 zákona o konkurze a vyrovnaní.

Berúc do úvahy túto skutočnosť, no najmä neefektívny a nedostatočne razantný postup krajského súdu proti správcovi konkurznej podstaty v súvislosti so zabezpečením odovzdania agendy odvolaného správcu konkurznej podstaty novému správcovi, ústavný súd konštatuje, že postupom krajského súdu v konkurznom konaní vedenom pod sp. zn. 5 K 162/2002 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, a preto krajskému súdu prikázal, aby vo veci konal bez zbytočných prietahov a odstránil tak stav právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ nachádza domáhajúc sa rozhodnutia súdu vo svojej veci.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovateľ žiadal aj o priznanie finančného zadosťučinenia v sume 497 909 € (15 000 000 Sk) z dôvodov uvedených vo svojej sťažnosti. Poukázal najmä na to, že prieťahy v konaní v ňom vyvolali psychický stav neistoty a pocit nespravodlivosti, čo sa negatívne odrazilo aj na jeho zdravotnom stave.

Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04). Podľa názoru ústavného súdu v tomto prípade prichádza do úvahy priznanie finančného zadosťučinenia. Pri určení finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu zdôrazňujúc, že finančné zadosťučinenie neslúži na uspokojenie nároku (požiadavky) sťažovateľa uplatneného v rámci označeného konkurzného konania.

Vzhľadom na doterajšiu dĺžku konkurzného konania krajského súdu vedeného pod sp. zn. 5 K 162/2002 a berúc do úvahy najmä špecifické črty tohto konania, konkrétne okolnosti daného prípadu, ale aj skutočnosť, že preskúmané konkurzné konanie nebolo do rozhodnutia ústavného súdu skončené, ústavný súd považoval priznanie sumy 1 600 €

(48 201,60 Sk) za primerané finančné zadost'učinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania, ktoré vznikli s'ťažovateľovi v dôsledku jeho právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom advokátkou JUDr. T. V. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Ústavný súd pri rozhodovaní o priznaní trov konania vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2008, ktorá bola 695,41 € (20 949,92 Sk). Úhradu priznal za dva úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia a podanie s'ťažnosti) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 2 a § 14 ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), a to každý úkon po 115,90 € (3 491,60 Sk), t. j. za dva úkony 231,80 € (6 983,21 Sk). Spolu s režijným paušálom 2 x 6,95 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky) bola úhrada priznaná v celkovej sume 245,70 € (7 401,96 Sk).

Vzhľadom na uvedené rozhodol ústavný súd o s'ťažovateľom uplatnených trovách konania tak, ako to je uvedené v bodoch 4 a 5 výroku tohto rozhodnutia.

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou nálezu uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. augusta 2009